

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJA

RĪGAS REĢIONĀLĀ NODAĻA

Pils iela 22, Rīga, LV-1050, Tel. +371 67213757, E-pasts: riga@mantojums.lv, www.mantojums.lv

Rīga

2014. gada 28. maijā

Nr.14.1-07/37

NORĀDĪJUMI

par vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļa

“Dzīvojamā ēka”

(valsts aizsardzības Nr.8088)

izmantošanu un saglabāšanu

adrese: Rīgā, Kapseļu iela 8

(kadastra Nr. 0100 059 0222 001)

1. Norādījumu adresāts: Rīgas Stradiņa universitāte, adrese: Dzirciema iela 16, Rīga, LV-1007.

2. Objekta vieta: Rīga, Kapseļu ielā 8, būves kadastra apzīmējums 0100 059 0222 001 (turpmāk – Ēka).

3. Konstatētie apstākļi:

3.1. Ēka ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis „Dzīvojamā ēka” (valsts aizsardzības Nr.8088), kas šobrīd spēkā esošajā Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļauts ar Kultūras ministrijas 29.10.1998 rīkojumu Nr.128, publicēts laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” 18.12.1998. Nekustamais īpašums atrodas Pārdaugavā, Zemgales priekšpilsētā.

3.2. Saskaņā ar Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr.100000317247 ieraksta 2.2.punktu, nekustamā īpašuma Rīgā, Kapseļu ielā 8 īpašnieks ir Latvijas valsts Rīgas Stradiņa universitātes personā (nodokļu maksātāja kods 90000013771).

3.3. Arhitektūras pieminekļa aktuālā apsekošana veikta 8.05.2014 (Apsekošanas akts Nr.14.1-06/286).

3.4. Dzīvojamā ēka Kapseļu ielā 8 (kadastra apzīmējums 0100 059 0222 001) ir 2-stāvu koka dzīvojamā ēka (lit.001). Ēka celta 1911.gadā, iespējams, pēc arh.Leopolda Rīmera izstrādāta projekta kā 4-dzīvokļu dzīvojamā ēka. Ēka koka konstrukciju, apmetas un krāsotas fasāžu daļas mijas ar 2-stāvu koka apdares apjomiem.

Ēkas dzīvojamās telpas izvietotas uz ārtelpu vērsto fasāžu pusēs. Pret šauru iekšpagalmu izvietotas virtuves un sanmezglī. Jumta korē stiklots tornītis („Lukturis”) ar sīkrūšu stiklojumu.Ēkas virszemes pamatu daļas konstrukcija – ķieģeļu mūris. Pret ielu pamatu virszemes daļa dekoratīvi apmūrēta ar robusti apstrādātiem dabas akmens dolomīta kvadrēm. Pagrabs ierīkots tikai ēkas labajā spārnā. Pagraba starpsienas – māla ķieģeļu mūris. Pagraba pārsegumi – ķieģeļu velves uz metāla sliedēm. Abos ēkas stāvos plānojums identisks. Bēniņu telpas izbūvētas, neparedzot to izmantošanu dzīvokļu ierīkošanai; tās nav siltinātas. Daudzviet saglabājušies oriģinālie logu bloki. 1924.gadā izveidots ēkas pieslēgums pilsētas kanalizācijai. Šobrīd ēka daļēji apdzīvota, fiziski nolietojusies. Ēkai ilglaicīgi nav veikti remonta un atjaunošanas pasākumi. Ēkai šobrīd nav apkures. Nomainīta daļa oriģinālo logu bloku uz stikla pakešu logiem plastmasas konstrukcijas rāmjos. Daļā telpu veikts kosmētiskais remonts.

Vizuāli Ēkas (lit.001) saglabātības stāvoklis nav apmierinošs. Ēkai nepieciešami kapitāli atjaunošanas darbi.

Secinājumi. Būves īpašniekam jāorganizē ēkas Kapseļu ielā 8 atjaunošanas projekta izstrāde un saskaņošana likumdošanā noteiktā kārtībā, pamatojoties uz arhitektoniski mākslinieciskās izpētes (AMI) un būves tehniskās apsekošanas rezultātiem.

3.5. Arhitektūras pieminekļa saglabājamās vērtības: Ēkas vēsturiskais apjoms un oriģinālā konstruktīvā sistēma, fasāžu kompozīcija un apdares elementi (tai skaitā vēsturiskie logi, centrālās ieejas durvis, tornītis jumta korē), kā arī kultūrvēsturiski vērtīgie interjeri vai to elementi, kas apzināti AMI un atrodas Ēkā.

4. Lēmuma pamatojums:

4.1. Ņemot vērā Ēkas statusu Latvijas kultūras mantojuma aizsardzība sistēmā, tās izmantošanu un saglabāšanu nosaka likums “Par kultūras pieminekļu aizsardzību” (turpmāk – Likums) un Ministru kabineta 26.08.2003 Nr.474 “Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu” (turpmāk – Noteikumi Nr.474).

4.2. Saskaņā ar Likuma 1.pantu Latvijas Republikā kultūras pieminekļi ir kultūrvēsturiskā mantojuma daļa ar vēsturisku, zinātnisku, māksliniecisku vai citādu kultūras vērtību, kuras saglabāšana nākamajām paaudzēm atbilst Latvijas valsts un tautas, kā arī starptautiskajām interesēm. Likuma 11.pants noteic īpašnieku pienākumu nodrošināt to īpašumā esošo kultūras pieminekļu saglabāšanu, ievērot normatīvajos aktos noteiktās kultūras pieminekļu aizsardzības prasības, kā arī Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (turpmāk – Inspekcija) izsniegtus norādījumus – individuāli katra kultūras pieminekļa tipoloģijai, stāvoklim u.c. apstākļiem izstrādātas specifiskas

prasības. Saskaņā ar Noteikumu Nr.474 45.punktu kultūras pieminekļa īpašniekam izsniegtajos norādījumos tiek noteikts kultūras pieminekļa, tā teritorijas un aizsardzības zonas uzturēšanas režīms un saimnieciskās darbības ierobežojumi, lai novērstu saglabājamo un aizsargājamo kultūrvēsturisko vērtību iznīcināšanu vai bojāšanu.

5. Lēmums:

Lai nodrošinātu Arhitektūras pieminekļa saglabāšanu, īpašniekam tiek izsniegti norādījumi par Arhitektūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu:

5.1. Arhitektūras piemineklis jāuztur sakoptā stāvoklī un tā uzturēšanas, kopšanas un remonta darbi jāveic savlaicīgi;

5.2. Arhitektūras pieminekli jānodrošina pret bojāšanos (stāvokļa pasliktināšanos), ko izraisa mitrums, sals u.c. klimatiskā iedarbība, Ēkā nodrošināma ugunsdrošība;

5.3. Arhitektūras piemineklī un tā tuvumā nav pieļaujams izvietot eksplozīvas, ugunsnedrošas, ķīmiski aktīvas vai citas vielas, kas var Ēku apdraudēt, kā arī iekārtas, kas izraisa vibrāciju, un vidi degradējošas materiālu krautuves un izgāztuves;

5.4. Arhitektūras piemineklī nav pieļaujama tāda saimnieciskā darbība, kas var apdraudēt tā saglabāšanu. Nosakot Arhitektūras pieminekļa izmantošanas veidu, pēc iespējas jāņem vērā Arhitektūras pieminekļa funkcijas atbilstība sākotnējai (Dzīvojamā ēka), kā arī jāņem vērā Arhitektūras pieminekļa saglabājamās vērtības;

5.5. Īpašnieka pienākums ir informēt Inspekciju par bojājumiem, kas radušies Arhitektūras piemineklim;

5.6. Pirms darbu (konservācijas, restaurācijas, remonta, rekonstrukcijas) projekta (būvprojekta) izstrādes jāveic Arhitektūras pieminekļa arhitektoniski – mākslinieciskā inventarizācija vai izpēte. Ja izpēti paredzēts veikt ar metodēm, kas var pārveidot Arhitektūras pieminekli (piemēram, zondāžas), izpētes darbiem jāsaņem rakstiska Inspekcijas atļauja Noteikumos Nr.474 noteiktajā kārtībā.

5.7. Arhitektūras pieminekļa restaurācijas, remonta vai rekonstrukcijas gadījumā atjaunojamas Arhitektūras pieminekļa saglabājamās vērtības – Ēkas vēsturiskais apjoms un oriģinālā konstruktīvā sistēma, fasāžu kompozīcija un apdares elementi (tai skaitā vēsturiskie logi, centrālās ieejas durvis, tornītis jumta korē) - vai jāveido to kopijas, kā arī kultūrvēsturiski vērtīgie interjeri vai to elementi (ja tādi saglabājušies) jāatjauno vēsturiski atbilstošā izskatā, saglabājot to izmērus, materiālu, proporcijas un dalījumu.

5.8. Pirms Arhitektūras pieminekļa pārveidošanas darbiem (konservācija, restaurācija, remonts vai rekonstrukcija) Īpašnieka pienākums ir saskaņot attiecīgo darbu projektu (būvniecību reglamentējošo normatīvos aktos noteiktajā kārtībā – būvprojektu) Inspekcijā un saņemt Inspekcijas rakstveida atļauju Noteikumos Nr.474 noteiktajā kārtībā.

5.9. Arhitektūras pieminekļa kopšanai, uzturēšanai un citai saimnieciskai darbībai, kas tiek veikta, izmantojot oriģinālam atbilstošus materiālus un tehnoloģiju, Arhitektūras pieminekli nepārveido un nesamazina tā kultūrvēsturisko vērtību, nav nepieciešama īpaša Inspekcijas atļauja. 10 dienas pirms minēto darbu sākšanas par tiem rakstiski jāinformē Inspekciju.

5.10. Nav pieļaujama Arhitektūras pieminekļa atsevišķu daļu atsavināšana, kā arī zemes sadalīšana, ja tādējādi tiek apdraudēta Arhitektūras pieminekļa saglabāšana, par ko atzinumu sniedz Inspekcija.

5.11. Īpašnieka pienākums ir rakstiski informēt Inspekciju par nodomu atsavināt Arhitektūras pieminekli (tā daļu). Atsavināšana var notikt, ja Inspekcijas Rīgas reģionālās nodaļas kultūras pieminekļu aizsardzības valsts inspektors ir apsekojis Arhitektūras pieminekli un nākamajam īpašniekam ir izsniegti norādījumi par Arhitektūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu.

5.12. Īpašnieka pienākums ir nodrošināt inspekcijas amatpersonām (darbiniekiem) pieeju arī Arhitektūras pieminekļa publiski nepieejamajā daļā, iepriekš savstarpēji saskaņotā laikā.

6. Norādījumu pamatojums: Likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 1. un 3.pants, 5.panta otrā daļa, 8.pants, 11.pants, 14.panta otrā daļa, 19., 20., 21. un 22.pants, 24.panta pirmā daļa, 26.panta otrās daļas 1.punkts. Ministru kabineta 26.08.2003 noteikumu Nr.474 "Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu" 21., 22., 42., 43., 44., 45., 47., 51.1., un 52. punkts, Ministru kabineta 05.07.2011 noteikumi Nr.534 „Noteikumi par valsts nozīmes kultūras pieminekļu pirmspārbaudes tiesību izmantošanas kārtību un termiņiem”.

Šis lēmums stājas spēkā ar tā paziņošanu adresātam un viena mēneša laikā to var apstrīdēt ar iesniegumu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vadītājam (Rīgā, Pils ielā 17/19, LV-1050).

Papildus informācijas nepieciešamības gadījumā, lūdzam sazināties ar Inspekcijas Rīgas reģionālo nodaļu (tālr.67213757 vai 67229272, e-pasts: vkpai@mantojums.lv). Šajos norādījumos minēto likumu un Ministru kabineta noteikumu teksts pieejams interneta vietnē www.likumi.lv.

Rīgas reģionālās nodaļas vadītājs
– galvenais valsts inspektors

Cebule 67213757

J.Asaris

SANĒMTS
Rīgas Stradiņa universitāte

02.06.2014

Nr. 3-9/286/2014